Lietas Nr. C28362814
Lietas arhīva Nr. C-0772-15/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpils tiesa:
tiesnese R. Paipale

2015. gada 7. aprīlī izskatīja rakstveida procesā 18. novembra ielā 37, Daugavpilī, civillietu akciju sabiedrības „NORVIK BANKA" maza apmēra prasībā par naudas piedziņu no /pers. A/,

k o n s t a t ē j a:

2014. gada 1. septembrī akciju sabiedrība (turpmāk tekstā AS) „NORVIK BANKA" iesniedza Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā maza apmēra prasību piedzīt no /pers. A/ parādu EUR 486,71, ko veido pamatparāds, līgumiskie procenti, likumiskie procenti un līgumsods. Savukārt, 2014. gada 21. oktobrī lieta saņemta izskatīšanai Daugavpils tiesā. AS„NORVIK BANKA" prasībā norādīja, ka 2009. gada 30. jūlijā, veicot /pers. A/ iepriekšējā parāda pārstrukturēšanu, starp AS „NORVIK BANKA" un atbildētāju tika noslēgts aizdevuma līgums PTKR003230. Saskaņā ar līgumu prasītājs piešķīra atbildētājam aizdevumu EUR 350,99 apmērā atbildētāja saistību pilnīgai izpildei pret prasītāju. Saskaņā ar līgumu procentu likme tika noteikta 24% gadā un atmaksas termiņš tika noteikts 2013. gada 28. jūlijs. Atbilstoši līgumam maksājumi atbildētājam bija jāveic līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs atlikums aizdevuma atmaksas veikšanai. Līguma 3.1.punkts paredz, ka par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētājam jāmaksā līgumsods 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas. Atbildētājs līgumsaistības nepildīja, jo nenodrošināja, lai maksājumu grafikā noteiktajos datumos viņa kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai, pēdējais maksājums tika saņemts 2011.gada 16. septembrī EUR 21,35 apmērā. Saskaņā ar līguma 2.2.1.punktu atbildētājam ir pienākums atmaksāt kredītu un maksāt procentus par kredīta izmantošanu maksājumu grafikā noteiktā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā. Atbilstoši līgumam, līdz 2013. gada 28. jūlijam atbildētājam tika aprēķināti līgumiskie procenti, bet, sākot no 2013. gada 29. jūlija līdz 2014. gada 5. augustam – likumiskie procenti. Prasītājs pamatoja savu prasību ar Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756., 1757., 1759., 1765., 1811., 1943., 1946.pantiem un lūdza piedzīt no atbildētāja pamatparādu EUR 231,73, līgumiskos procentus EUR 68,84, likumiskos procentus EUR 14,48, un līgumsodu EUR 171,66, kā arī visus prasītājam radušos tiesāšanās izdevumus un noteikt AS „NORVIK BANKA" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus – 6% gadā no piespriestās, bet nesamaksātās pamatsummas. Prasītājs nelūdza, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Izpildot Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22}panta prasības, atbildētājam /pers. A/ pēc viņa deklarētās dzīvesvietas adreses tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu, kā arī atbildētājs tika informēts par paskaidrojumu neiesniegšanas sekām un tiesībām lūgt iztiesāšanu tiesas sēdē. Vienlaikus, pusēm tika izskaidrotas viņu procesuālās tiesības.

Atbildētājs tiesas nosūtītos dokumentus nesaņēma, taču atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrās daļas noteikumiem, atzīstams, ka atbildētājam ir zināms par tiesā celto maza apmēra prasību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam tiesa lietu AS „NORVIK BANKA" maza apmēra prasībā par naudas piedziņu no /pers. A/ izskata rakstveida procesā, jo puses nelūdza, bet tiesa nesaskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Tiesa, iepazinusies ar maza apmēra prasībā izklāstītajiem apstākļiem, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, uzskata, ka prasība apmierināma daļēji.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Ar 2009. gada 30. jūlija aizdevuma līgumu Nr.PTKR003230, kas noslēgts starp AS „NORVIK BANKA" un /pers. A/, /pers. A/ aizdevuma konta 2014. gada 5. augusta izrakstu par laika periodu no 2009.gada 30. jūlija līdz 2009.gada 30. jūlijam pierādīts, ka AS „NORVIK BANKA" savas saistības izpildīja un piešķīra /pers. A/ aizdevumu EUR 350,99 (LVL 246,68) /pers. A/ saistību pret prasītāju pilnīgai izpildei pēc 2006. gada 6. jūnija līguma Nr. VK10011269 par Viva norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.1.punktu aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts 2013.gada 28. jūlijs.

Civillikuma 1811.pants nosaka, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Atbildētājs neiesniedza tiesai pierādījumus, ka prasītāja prasījums nav pamatots pēc būtības un viņš pienācīgi pildīja savas saistības pret prasītāju un izpildīja tās pilnā apmērā.

Civillikuma 1946.pants nosaka, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu, bet šā likuma 1753.pants paredz, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu, bet saskaņā ar šā likuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt, atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši no simts gadā.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 1.3.punktu procenti par kredīta izmantošanu ir noteikti 24 procenti gadā no faktiski

izmantojamās kredīta summas.

No parāda aprēķina un atbildētāja veiktajiem maksājumiem izriet, ka atbildētājs no 2011. gada 17. maija maksājumus veica neregulāri – pēc šī datuma tika veikti tikai divi maksājumi: 2011. gada 20. jūlijā un 2011.gada 16. septembrī, un par laika periodu no 2011. gada 28. maija līdz 2013. gada 28. jūlijam nesamaksāto līgumisko procentu apmērs ir EUR 68,84.

Savukārt, no 2013. gada 29. jūlija līdz 2014. gada 5. augustam prasītājs aprēķināja atbildētājam likumiskos procentus EUR 14,48 apmērā.

Tiesa, pārbaudot līgumisko un likumisko procentu aprēķinu, uzskata, ka prasītāja prasījums par līgumisko un likumisko procentu piedziņu nav pretrunā ar līgumu, likumu un spēkā esošo judikatūru, tādēļ tas ir pamatots.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi, bet šā likuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildi. Savukārt šā likuma 1722.pants paredz, ka līgumsoda samaksa neatsvabina šā soda cietēju ne no procentiem vai augļiem, kas no viņa pienākas, ne no zaudējumu atlīdzības, ciktāl tie pārsniedz līgumsoda apmēru, ja vien nav tieši norunāts pretējais.

Līdz ar to līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, bet piemērojamajam līgumsodam ir jābūt samērīgam sodam par līguma pārkāpšanu.

Atbilstoši aizdevuma kredīta līguma 3.1. punktam par katru līguma 2.2.1. un 2.2.3.punktā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,15 % apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas, ja nokavējums saistīts ar neiespējamību veikt naudas līdzekļu norakstīšanu no norēķinu konta līguma 2.1.3.punktā minētajā kārtībā naudas trūkuma no aizdevēja neatkarīgu apstākļu dēļ.

Iepazinusies ar maza apmēra prasībā izklāstīto, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā līgumsods tiek prasīts sodošās funkcijas realizēšanai, jo no prasībā izklāstītā neizriet, ka prasītājs saista līgumsodu ar kādiem prasītājam nodarītajiem zaudējumiem sakarā ar līguma nepildīšanu, jo neprasa zaudējumu atlīdzināšanu.

Vienlaikus, jāsecina, ka prasībai nav pievienoti pierādījumi, kas apliecina, ka parāda savlaicīga neatdošana radīja prasītājam īpaši nelabvēlīgas sekas vai zaudējumus, kas būtu par pamatu prasībā norādītā līgumsoda piedziņai.

Eiropas Padomes Ministru komitejas 1978.gada 20.janvāra rezolūcija „Par soda klauzulu civiltiesībās" rekomendē ievērot pielikumā norādītos principus: soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistības neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas sodu kā soda naudu un kompensāciju. Noteikto summu tiesa var samazināt, ja tā ir acīm redzami pārāk liela.

Ņemot vērā, ka līgumiskajās attiecībās līgumsoda saņemšana nav līguma galvenais mērķis, bet alternatīva līguma pienācīgai izpildei, tam jābūt tādam, kas veicina līguma izpildi nevis padara par neizpildāmu galveno saistību, un ieguvums no līgumsoda nedrīkst kļūt par kreditora ienākuma avotu sakarā ar cita subjekta kļūdām, neizdarībām, vai pat apzinātu pārkāpumu.

Tiesa uzskata, ka ir pierādīts, ka atbildētājs pieļāva maksājumu kavējumu, taču, ņemot vērā samērīguma principu, līgumsoda apmērs ir jāsamazina, un šajā gadījumā par samērīgu un taisnīgu līgumsodu tiesa uzskata līgumsodu EUR 30 apmērā, kuru nepieciešams piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam.

Šādu iemeslu dēļ no /pers. A/ par labu AS „NORVIK BANKA" nepieciešams piedzīt pamatparādu EUR 231,73, līgumiskos procentus EUR 68,84, kas aprēķināti par laika periodu no 2011. gada 28. maija līdz 2013. gada 28. jūlijam, likumiskos procentus EUR 14,48, kas aprēķināti par laika periodu no 2013. gada 29. jūlija līdz 2014. gada 5. augustam, un līgumsodu EUR 30, bet pārējā daļā – par līgumsoda EUR 141,66 piedziņu - prasību nepieciešams noraidīt.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam un ņemot vērā Civillikuma 1765.pantu, nepieciešams noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus – 6 procentus gadā no parāda pamatsummas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no /pers. A/ par labu prasītājam jāpiedzen tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram EUR 75,84, ko veido valsts nodeva EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi - izdevumi par tiesas dokumentu piegādi – EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājam nepieciešams noteikt termiņu labprātīgai sprieduma izpildei.

Ar Daugavpils tiesas 2014. gada 17. decembra paziņojumu prasītājam un atbildētājam paziņots, ka 2015. gada 7. aprīlī sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas dienu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189. – 195., 40. – 42., 204.^{1}, 250.^{18}, 250.^{25}pantiem, tiesa

n o s p r i e d a:

maza apmēra prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr. 40003072918, juridiskā adrese: E. Birznieka-Upīša iela 21, Rīga, pamatparādu EUR 231,73 (divi simti trīsdesmit viens *euro*, 73 centi), līgumiskos procentus, kas aprēķināti par laika periodu no 2011. gada 28. maija līdz 2013. gada 28. jūlijam, EUR 68,84, (sešdesmit astoņi *euro*, 84 centi), likumiskos procentus, kas aprēķināti par laika periodu no 2013. gada 29. jūlija līdz 2014. gada 5. augustam, EUR 14,48 (četrpadsmit *euro*, 48 centi), līgumsodu EUR 30 (trīsdesmit *euro*) un tiesas izdevumus EUR 75,84 (septiņdesmit pieci *euro*, 84 centi), kopā EUR 420,89 (četri simti divdesmit *euro*, 89 centi), bet pārējā daļā prasību noraidīt.

Izskaidrot, ka parāda EUR 420,89 (četri simti divdesmit *euro*, 89 centi) samaksa veicama: AS „NORVIK BANKA", reģ, Nr. 40003072918, Rīga, E. Birznieka-Upīša iela 21, AS „NORVIK BANKA, SWIFT: LATB LV22, saistības pēc līguma Nr. PTKR003230, konts: LV47LATB00000PATEREUR.

Noteikt akciju sabiedrības „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr. 40003072918, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus – 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas.

Noteikt /pers.A/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – 9 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2015. gada 7. aprīļa – Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese R. Paipale